

ledes som den lader sig modernisere, til Tingets Afgørelse. Ærede Medlemmer, der har fulgt de Forhandlinger, der har været ført herom paa Rigsdagen, vil fra et Bilag, som for nogle Aar siden medfulgte Valglovsbetænkningen, vide, at en engelsk Forfatningskommission har foreslaaet i England at anvende den Andræske Metode just paa den Maade, jeg her har skildret.

Endvidere kræver Grundlovsforslaget jo nu, at der vælges Stedfortrædere for Landstingsmændene, saaledes at det en Gang foretagne Valg og den derigennem konstaterede Partistilling bevares og ikke forrykkes ved de Enkelvalg, som nu finder Sted, hver Gang et enkelt Medlem af Landstinget udtræder. Disse Stedfortrædervalg har medført, at der yderligere har maattet træffes Bestemmelser om, hvorledes de skulde bringes i Anvendelse sammen med den Andræske Metode, og det er da foreslaaet, at der paa Stemmeseddelen skal være Plads, adskilt ved en tyk Streg, baade til de Landstingsmænd, man stemmer paa, og til vedkommendes Stedfortrædere. Efter at Landstingsvalgene er opgjorte, gaar man over til Afgørelse af, hvem der skal være Stedfortrædere for hver enkelt Landstingsmand, og ved den her foreslaaede Metode vil det kunne lykkes at skaffe valgt for hver Landstingsmand just den Stedfortræder, som politisk svarer til ham. Dette lader sig, som bekendt, ikke gøre ved den D'Hondtske Fordelingsregel og heller ikke, hvis man fortsætter den Andræske Metode med Oplæsning af Stemmesedlerne. Men giver man Adgang til sædvanlig Stemmegivning paa Stedfortrædere, vil det lykkes at tilvejebringe en Stedfortræder nøjagtigt svarende til den Landstingsmand, han eventuelt skal afløse. Det vil være muligt — idet der er tilføjjet en Bestemmelse om, at en enkelt Stedfortræder kan være Stedfortræder for flere Landstingsmænd — for et Parti, som mener, at det kan sætte f. Eks. 3 Landstingsmænd ind i Landstinget, at stemme saaledes, at Partiets 4de, 5te og 6te Kandidat bliver Stedfortrædere for enhver af de 3 Landstingsmænd, saaledes at Nr. 4 som første Stedfortræder vil kunne afløse enhver af de 3 Landstingsmænd, der eventuelt maatte afgaa. Men hvis der indenfor Partiet er politiske eller lokale Nuancer, vil Valget kunne ske saaledes, at man skaffer enhver Landstingsmand en til ham nøjagtigt svarende Stedfortræder til eventuel Afløsning.

Jeg skal derefter omtale de Ændrin-

ger, som vedrører Folketingsvalgene. I Grundlovsforslagets Affattelse af § 32 er det sagt, at det ved Valgloven skal afgøres, hvorvidt Forholdstalsvalgmaaden skal bringes i Anvendelse i Forbindelse med Valg i Enmandskredse, og der er af de 4 Partier, som er enedes om denne Affattelse, udtrykt Ønske om, at denne Anvendelse af Forholdstalsvalgmaaden i Forbindelse med Valg i Enmandskredse skal ske paa en bestemt Maade. Jeg for mit Vedkommende har Grund til at udtale Tilfredshed over, at man er enedes om at anvende Forholdstalsvalgmaaden ved Folketingsvalgene. Under de nuværende Forhold, hvor eet Parti faktisk begunstiges af Valgmaaden til det ene af Tingene, har dette Parti intet Krav paa Beskyttelse i det andet Ting, men i det Øjeblik man indfører lige og almindelig Valgret til begge Ting, tror jeg, det er heldigt, at man søger at tilvejebringe det rette Udtryk for Vælgerens Anskuelse i *begge* Ting. Jeg tror ikke, det vilde være fremmede for Folketingsparlamentarismen, som jo sikkert vil være Grundlaget for Arbejdet ogsaa under den kommende Forfatning, hvis man kom til at staa overfor en Tilstand, hvor Landstinget var et nøjagtigt Udtryk for Partistillingen i Befolkningen, medens der i Folketinget sad et Flertal, som kun havde et Mindretal af Vælgere bag sig. Et saadant Flertal i Folketinget med et Mindretal af Vælgere bag sig vilde ikke med Styrke kunne hævde Folketingsparlamentarismens Gennemførelse og Folketingets Overvægt paa Bevillingsomraadet. Man har ment, at Omvalg kunde raade Bod herpaa, og det er rigtigt, at Omvalg undertiden udjævner Partiuretfærdighederne, men det er lige saa sikkert, at de ogsaa undertiden tilspidser dem. For ikke længe siden fandt der i vort Naboland Norge et Valg Sted, hvor Omvalgene, saa langt fra at udligne de ved det første Valg stedfundne Partiuretfærdigheder, satte disse paa Spidsen, idet Omvalget havde til Følge, at det Parti, som ved det første Valg havde faaet flere Kredse, end det havde Krav paa, fik endnu flere.

Overfor den hidtidige Anvendelse af Forholdstalsvalgmaaden, som hvilede paa Listesystemet, har der været rettet stor og berettiget Kritik. Store Kredse er nødvendige for, at Forholdstalsvalgmaaden skal komme til Gyldighed, og jo større Kredsene bliver, desmere vil Forholdstalsvalgmaaden virke, men jo større Kredsene er, desmindre Indflydelse vil Vælgerne faa